VALTIOVARAINMINISTERIÖ

01.10.2018

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
Rissanen Olli-Pekka, johtava asiantuntija

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston paikkatietopoliittinen selonteko

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Valtiovarainministeriö katsoo, että paikkatietopoliittisen selonteon keskeiset linjaukset ovat kannatettavia ja vahvistavat yleisempiä tietopoliittisia linjauksia. Valtiovarainministeriön johdolla valmistellaan ensimmäistä tietopoliittista selontekoa, joka olisi tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2018. Näiden kahden selonteon sisältö on koordinoitu ja aikatauluista on sovittu ministeriöiden kesken.

Paikkatietopoliittinen selonteko on linjassa myös muiden yleisempien tietopolitiikka toimenpiteiden kanssa. Valmistelussa olevan tiedonhallintalain lausuntoaika päättyi juuri. Kyse olisi yleislaista, jolla luotaisiin puitteita julkisen hallinnon tiedon hyödyntämiseen. Laki toteutuessaan tukisi myös paikkatietojen käyttöä ja hallintaa. Erityislainsäädännössä annettaisiin edelleen tarkemmat säännökset.

Yhtenä hallituksen digikärkihankkeena on yhteinen tiedon hallinta (YTI-hanke). Siinä luoda käytännön työkaluja tiedon yhteentoimivuuden kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Tarkoitus on, että paikkatiedot tulevat olemaan yksi siinä kuvatuista tiedoista. Tämä lisää paikkatiedon löydettävyyttä.

Paikkatietojen hyödyntämiseen laajasti eri yhteiskunnan toiminnoissa liittyy edelleen melkoisia haasteita, koska paikkatiedot koetaan liiaksi tietyn ammattikunnan osaamisalueeksi. Tietoisuus ei ole levinnyt tavoitellulla tavalla osaksi kaikkea toiminnan kehittämistä. Tältä osin on todettava, että selonteon toimenpiteet ovat oikean suuntaisia, mutta rivakampia toimia olisi syytä tehdä, jotta paikkatiedoista tulisi aidosti kansallinen kilpailutekijä.

Paikkatietoselonteon kansainvälinen tarkastelu on melko suppea. Toiminnan kansainvälisyyteen on vain ohuita viitteitä. Kansainvälisen kehityksen kattava analyysi ja sitä kautta toimenpiteet puuttuvat. Voidaan arvioida, että suuret kansainväliset alustat voivat tarjota aivan uusia mahdollisuuksia tai ne voidaan nähdä uhkana kansallisille toimijoille. Esimerkiksi Google Mapsista on muodostunut useilla kansalaisille synonyymi sähköisistä kartoista eivätkä he osaa edes etsiä parempilaatuisia kansallisia palveluita.

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9